

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мариета Иванова Конова
по процедура за придобиване на ОНС „доктор“,
в област на висше образование 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство,
на катедра „Резба“, ФПИД, Национална художествена академия

по дисертационен труд на тема
**„ЖИВОТИНСКИТЕ ИЗОБРАЖЕНИЯ В БЪЛГАРСКАТА РЕЗБА ОТ
КРАЯ НА ХХ И НАЧАЛОТО НА ХХІ ВЕК“**

докторант: Антон Иванов Георгиев
научен ръководител: доц. Роберт Кънчев Цанев

1. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите.

Антон Иванов Георгиев е докторант в редовна форма на обучение в катедра „Резба“ на Факултета за приложни изкуства и дизайн на НХА. Със заповед на Ректора на НХА №0198-0/26.04.2024 г. и решение на ФС на ФПИД, с протокол №3/29.02.2024 г., е открита процедура по публична защита за присъждане на ОНС „доктор“ и назначено научно жури. При преглед на всички документи и материали по процедурата се установи, че няма допуснати нарушения. Антон Георгиев е изпълнил минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и изискванията на НХА.

Дисертационният труд е с общ обем 341 страници. Основната текстова част се състои от 181 страници и приложение с подбрани графични изображения от 160 страници. Дисертацията включва увод, изложение в 4 глави, заключение и списък на използваната литература. Библиографията включва 38 литературни източници – книги, енциклопедии, периодични издания и каталози.

Авторефератът в 34 страници ясно и категорично пресъздава основния текст. Съдържанието на дисертационния труд напълно отговаря на законовите разпоредби за присъждане на ОНС „доктор“ (чл. 6 глава втора на ЗРАСРБ). Основните постижения и резултати от дисертационния труд са публикувани в две научни статии.

Антон Георгиев е едновременно и активен творец в сферата на пластичните изкуства като участва в Международни и национални симпозиуми, пленери, общи изложби, проекти и т.н. До този момент реализира шест самостоятелни изложби с творби в областта на дървопластиката и дърворезбата. Член е на СБХ, секция „Дърворезба“. Куратор и организатор е на две международни изложби в Сърбия с творческа група „Arena ART Wood“ през 2023 г.

2. Научни приноси на дисертационния труд.

„Животинските изображения в българската резба от края на ХХ и началото на ХХІ век“ е оригинален авторски труд, в който за пръв път е направено комплексно проучване и са изследвани ролята и присъствието на животинските изображения в българската дърворезба чрез един цялостен поглед, свързан с художествено-исторически, културен и многопластов образ, придаващ особено важно място на зооморфната форма в сюжетите, символиката и концепциите в художествената дърворезба. Дисертацията разглежда присъствието на животинските изображения в българската дърворезба и тяхното развитие в няколко основни посоки: релеф и кръгла пластика, предмети с декоративен характер и екстериорна дървопластика. В съвременните интерпретации зооморфните форми и образи придобиват нов характер, онагледявайки тясната връзка между човека и природата, претворена от художника-резбар.

Направена е съпоставка и анализ на различните периоди при интерпретацията на животинските изображения. Обърнато е особено внимание на характерните особености в композициите, свързани с присъствието на зооморфните форми. Разгледано е влиянието на митология, фолклор, исторически събития и религиозна тематика върху формирането на животинската форма като е представена символиката и семантичната характеристика на животинските изображения в подхода към съвременния сюжет. Акцентира се върху приноса на съвременните автори, техният индивидуален подход и стил в търсенето на нови полета и алтернативни форми на изява в художествената обработка на дървесината – чрез анализ на стилистиката и характерните особености на зооморфните форми. Върху събрания фактологичен материал е направен анализ и изводи с теоретично и практично значение. Дисертацията представя различните индивидуални подходи, визуални характеристики и авторски пластичен език на разгледаните творци. Документирани са максимален брой съвременни творби, проучени посредством прилагането на методите на формален, хронологичен, иконографски и сравнителен анализ.

Напълно съгласна съм с представените от докторанта научни и научно-приложни приноси, към които бих отправила допълнения:

1. Дисертационният труд е задълбочено проучване на животинските изображения в българската дърворезба от края на XX век и началото на XXI век, което до сега е останало встрани от професионалните анализи на изкуствоведите (изключение са научните разработки на проф. д-р В. Ангелов и др.);

2. Направено е сравнително и подробно изследване на животинските изображения в няколко основни направления: релеф, кръгла пластика, предмети и съдове с декоративно-утилитарен характер и екстериорна пластика;

3. Разгледани са пластичните и композиционни проблеми в интерпретацията на зооморфната форма от различни автори-резбари, разграничавайки и сравнявайки техните индивидуални подходи и методи;

4. Събрани и периодизирани са творбите на автори, пряко свързани с темата на дисертацията;

5. Изследването акцентира върху приноса на съвременните автори, техният индивидуален подход и стил в търсенето на нови полета и алтернативни форми на изява в художествената обработка на дървесината, като е представена символиката и семантичната характеристика на животинските изображения в подхода към съвременния сюжет;

6. В исторически хронологичен план са изследвани животинските изображения в българската дърворезба, отнесени към митологията и тяхната символика, свързани с българската етнология;

7. В хода на проучването са открити, под формата на снимков материал, неизследвани досега творби от личния и семеен архив на авторите Емил Лунгаров, Иван Бубев, Христо Бараковски и Атанас Янев.

8. В процеса на изследването е открита декоративна пластика на проф. Кънчо Цанев (помещавала се в Окръжен народен съвет – Плевен), за която не е било известно нахождението ѝ.

9. Дисертацията съдържа приложение с богат снимков материал, което е принос за ползването на този архив от други научни изследователи, студенти и други.

3. Заключение.

Въз основа на запознаването с представения дисертационен труд, като подчертавам още веднъж достойнствата му с неговата актуалност и научни и научно-приложни приноси, давам положителна оценка и намирам за основателно да предложа да бъде присъдена образователната и

научна степен „доктор“ в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство на Антон Иванов Георгиев.

12.06. 2024 г.

Член на научното жури: доц. д-р Мариета Конова